

opgemerkt dat de Maasstad 'genereus, onbarmhartig, mild en moedgevend' op zijn geest inwerkte. Hij leerde er vooral veel vriendschap kennen. 'Op de eerste school Klaas Goppel, wiens vader het benijdenswaardige vrije beroep van havenorgeldraaier uitoefende. Klaas en ik mochten assisteren. Klaas, groot, scheel, vuurrood van haar, kon meesterlijk knokken. De eerste lessen in weerbaarheid dankte ik grotendeels aan hem. Verder waren er Pietje Siebel (van de uurwerken): lief, teer en beschaafd; en Guus Pijl, wiens vader in de Kortebrantstraat goudblad verwerkte en minutieus kostbare antiquiteiten restaureerde.'

Vrienden bij de vleet. Zwerftochten, knuppelgevechten, gestoei in Park of Diergaarde. En een keur van maagdelijnen, zoals dat door-de-wol-geverfde dienstmeisje met de wonderlijke naam Pietertje Oranje-Nassau, wier moeder een zuurkraam had... Wanneer Jan Willem later zijn jeugdherinneringen ophaalde - mondeling of schriftelijk - konden ze wel eens ongelooflijk schijnen, zodat bij luisteraar en lezer de gedachte postvatte van 'louter fantasie', voor nuchtere Rotterdammers nauwelijks aanvaardbaar, maar wèl altijd boeiend. Zijn gebundelde stukjes uit het Parool - *Hartje Stad* ('53) - vormen een goed voorbeeld ofschoon zij als pennevruchten buiten het begrip literatuur vallen.

In 1905 ging Jan Willem naar het Erasmiaans Gymnasium aan de Coolvest. Dr. S.J. Warren was daar toen rector en de dichter Leopold leraar Grieks. Merkwaardig, dat De Boer in gesprekken met oud-Erasmiani van latere jaargang weinig over deze belangrijke school vertelde en doorgaans volstond met een enkele opmerking ('die oude Warren - ach ja, een innig goed mens'). In een van de hogere klassen verliet hij (om niet bekende redenen) het Erasmiaans om aan het christelijk Marnix-gymnasium (Jonker Fransstraat) de zes hoger-onderwijs-jaren vol te maken, onder opperleiding van de sanguinische rector dr. J. van der Valk.

In het maandschrift *Bekende Rotterdammers* (1927), waaraan verscheiden gegevens in dit 'in memoriam' zijn ontleend, wordt opgemerkt dat Jan Willem de Boer op het gym een middelmatig leerling was, die door zijn moeilijk karakter zijn ouders menige slapeloze nacht bezorgde. In vele opzichten, zo verluidt, bleef hij een lastige jongen, die echter anderzijds jegens de leraren, die blijk gaven zijn zuiver-noordelijk karakter te verstaan, een grote aanhankelijkheid betoonde.

Na het met succes bekroonde eindexamen moest de negentien-